



KOHILA MÕISAKOOL

ÕPPEKAVA

KINNITATUD:
MTÜ Miikaeli Ühenduse
juhatuse 1.10.2025 koosolekul nr 28/2025

Muudatusettepanekute kohta avaldas Kohila Mõisakooli õppenõukogu arvamuse 30.09.2025
protokoll nr 4.1-5.2/1

Muudatusettepanekute kohta avaldas Kohila Mõisakooli nõukogu arvamuse 24.09.2025
protokoll nr 4.1-4.2/1

Muudatusettepanekute kohta avaldas Kohila Mõisakooli õpilasfoorum nõukogu arvamuse
25.09.2025

SISUKORD

Õ P P E K A V A Ü L D O S A	3
1. Kooli väärtused ja eripära	3
1.1. Kooli sümboolika	5
2. Õpe ja kasvatus	6
2.1. Eesmärgid ja põhimõtted	6
2.2. Õppetöö korraldus ja õppeainete valiku võimalused	6
2.3. Tunnijaotusplaani klassiti ja õppeainete täismaht nädalatundides	9
2.4. Õpilaste ja vanemate nõustamine	10
2.5. Hariduslike erivajadustega õpilaste õppekorralduse põhimõtted ja tugiteenused	10
2.6. Hindamine	12
2.6.1. Teadmiste hindamine kui tagasiside aine omandamisest	13
2.6.2. Järelevastamine ja järeltööde sooritamise kord	15
2.6.3. Kokkuvõttev hindamine	15
2.6.4. Hindamise vaidlustamise põhimõtted	16
2.7. Järgmisse klassi üleviimine	17
2.8. Kooli lõpetamine	18
3. Õpilaste ja õpetajate tunnustamine	18
4. Karjääriõppe, sh karjääriinfo ja nõustamise korraldamine	19
5. Üldpädevuste kujundamise põhimõtted	21
6. Läbivad teemad ja nende käsitlemine	23
7. III kooliastme loovtöö temaatika valiku, juhendamise, töö koostamise ja hindamise kord	31
8. Õpetajate koostöö ja töö planeerimise põhimõtted	32
9. Ülekooliliste ja koolidevaheliste projektide kavandamise põhimõtted	32
10. Õppekava täitmine ning selle muutmise kord	33
A I N E K A V A D	34

Lisa 1. Tunnijaotusplaan

Lisa 2. Ainevaldkond “Keel ja kirjandus”

Lisa 3. Ainevaldkond “Liikumisõpetus”

Lisa 4. Ainevaldkond “Kunstiained”

Lisa 5. Ainevaldkond “Loodusained”

Lisa 6. Ainevaldkond “Matemaatika”

Lisa 7. Ainevaldkond “Sotsiaalsained”

Lisa 8. Ainevaldkond “Tehnoloogia”

Lisa 9. Ainevaldkond “Võõrkeeled”

ÕPPEKAVA ÜLDOSA

1. Kooli väärtused ja eripära

Kohila Mõisakool (edaspidi KMK) koostab kooli õppekava kooli põhikirja, arengukava, Vanalinna Hariduskolleegiumi (edaspidi VHK) väljatöötatud pedagoogilise kontseptsiooni, põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse ja põhikooli riikliku õppekava põhjal.

<http://www.vhk.ee/juhtimine/pedagoogiline-kontseptsioon.pdf>

KMK ja MTÜ Miikaeli Ühenduse Keeltekeskuse vahel on sõlmitud koostööleping, mille raames moodustavad üldharidus- ja huvialakool ühtse õppe- ja haridusruumi.

Kooli õppekava on kooli õppe- ja kasvatustegevuse alusdokument.

MISSIOON

Koostöös perekonnaga loob kool tingimused õpilase igakülgses arenguks ning aitab kaasa sellise haridus- ja kultuurikeskkonna loomisele Kohilas, kus pered saavad kasvatada oma lapsi kristlikule väärtussüsteemile tuginedes.

VISIOON

Kohila Mõisakool loob koostöös peredega õpilassõbralikud tingimused ja keskkonna õpilaste võimetekohaseks õppimiseks ja heatasemelise põhihariduse omandamiseks. Kool tugineb kristlikule väärtussüsteemile ning arvestab iga õpilase individuaalset eripära.

KMK ühendab endas väga erineval maailmavaatelisel positsioonil olevaid, kuid kristlikku väärtussüsteemi respektiga suhtuvaid inimesi, kes teadvustavad kooli missioonilise ülesandena elukultuuri hoidmist. KMK ülesandeks on toimida elu toetavalt kõige laiemas mõttes, sh toetada kasvatuses tarkust, hoolivust, õiglust, meelekindlust ja mõõdukust kui väärtusi, mille järgimine aitab kaasa elu väärtustamisele ja püsimisele.

Kohila Mõisakool on 9-klassiline põhikool, mis jaguneb algklassideks (1.-4. klassid) ja põhikooliklassideks (5.-9. klassid). Kooli õppekeel on eesti keel.

Kohila Mõisakool on vanemate initsiatiivil loodud kristlik erakool. Õppeaastal 2013/2014 avati Püha Miikaeli Kool (Kohila) esimene klass. 1. septembrist 2016 kannab kool nime Kohila Mõisakool. Igal järgneval aastal võeti vastu kaks I klassi (poiste ja tüdrukute klassid), kuni moodustus täielik, kahe paralleeliga põhikool 2022/2023. õppeaastaks.

Kool tegutseb Kohila mõisa härrastemajas, tall-tõllakuuris ja renoveeritud jõemajas. Hoolsalt hoitud ajalooline keskkond on lastele tunnetuslikult rikas ja inspireeriv. Looduskaunis kohas Keila jõe kaldal on suurepärase võimalus lastel tegutseda ja õppida harmoonias looduse rütmidega.

1.1. Kooli sümbolika

Kristliku koolina kannab KMK edasi kristlikku kultuuripärandit.

Kooli vapp



Ümarate otstega kuulrist on peaingel Miikaeli atribuut. Peaingel Miikael seisab valguse, hariduse ja headuse eest. Miikaeli kujutatakse traditsiooniliselt seismas lohel - see sümboliseerib tema võitu kurjuse üle. Kooli kaitsjaks sobib Miikael hästi, sest ka inimest peaks kasvatama nii, et ta püüdleks üles valguse ja headuse poole ning allutaks endas kurja. Jumalaema kui perekondade kaitsjat tähistab kilbi sinine värvus – Taevase Kuninganna tunnusvärv.

Kohila vallale viitab risti harude vahel kuldne lehtpuu (tammelehe) kujund.

<https://kohilamoisakool.ee/et/symbolika>

Koolivorm

Kohila Mõisakooli õpilane kannab koolivormi. Täpsem kirjeldus ja juhised:

<https://kohilamoisakool.ee/et/koolivorm-ja-tellimine>

Kooli laul

Eestikeelne tekst Vello Salo Prantsuse rahvaviis

Oi, Maar-ja-maa E-ma, me i - lu ja au! Sul
"Ei kau-ni-mat lei-du nud Tõ - o - tud Maal!" Sul
Meid ju - ha - ta, E-ma, siin Maar-ja-maa teel; meid

tä - nu toob tä - na me kii - tu - se - laul:
sõ - na sai saa - de - tud pääst - mi - se aal: A - ve, a -
ai - ta, et ai - na Sul lau - la - me veel:

ve, a - ve Ma-ri - a! A - ve, a - ve, a - ve Ma-ri - a!

Õnnistust
Kohile koolile!
Vello Salo

19. vi 2016

2. Õpe ja kasvatus

2.1. Eesmärgid ja põhimõtted

Kohila Mõisakool annab panuse selleks, et kvaliteetne üldharidus oleks võrdväärselt kättesaadav kõigile isikutele, sõltumata nende sotsiaalsest ja majanduslikust taustast, rahvusest, soost, elukohast või hariduslikest erivajadusest.

Kohila Mõisakooli haridus- ja kultuurikontseptsiooni alused on sõnastatud VHK pedagoogilises kontseptsioonis, mis täpsustab ka õppekava ülesehitamisel silmas peetud valdkondi ja põhimõtteid.

Lähtudes VHK pedagoogilisest kontseptsioonist keskendutakse järgnevale:

- HOOLIMINE
- VASTUTUS (EESKUJU)
- KOOSTÖÖ

Läbivaks ja ühendavaks liiniks on esivanemate vaimse pärandi tundmaõppimine, selle edasiandmine ning väärtustamine.

Õppeaasta on seotud ajaliseks tervikuks rahva- ja kirikukalendri tähtpäevade rütmi kaudu. [Aastaplaanis](#) fikseeritud ühissündmused on Kohila Mõisakooli õppekava olulisteks osadeks.

Algõpetuses kasutatakse lõimitud aineõpet. Erinevaid aineid õpetatakse iseseisvate distsipliinidena neid omavahel sidudes.

2.2. Õppetöö korraldus ja õppeainete valiku võimalused

Kohila Mõisakooli õppekava on koostatud nii, et ta vastaks riiklikule haridusstandardile, mille raames on vajadusel võimalik individualiseerida õppeprogramme vastavalt iga õpilase eeldustele, koormustaluvusele ja tervisele.

Õppeaasta on jagatud kaheks poolaastaks, mis võimaldab üksikute ainete intensiivõpet eeskätt III kooliastmes juhul, kui see otstarbekaks osutub. Vaheaegu on õppeaastas viis.

Lähtudes kooli õppe- ja kasvatuseesmärkidest on kooli valikõppeaineks usuõpetus. Usuõpetust õpetatakse lapsevanemate soovil 1.-4. klassini.

Alates 1. septembrist 2024. a on A-võõrkeel saksa keel. B-võõrkeel on vene keel või prantsuse keel. Õpilased saavad valida B-võõrkeeleks vene keele või prantsuse keele vastavalt kooli võimalustele ja keelegrupi täituvusele.

Keelegrupi miinimumsuurus on 10 õpilast ja maksimumsuurus on 18 õpilast. 5. klassi lapsevanem teeb B-võõrkeele valiku 31. jaanuariks Stuudiumi keskkonnas. Järgmise õppeaasta keelegruppide suurused sätestatakse augustikuise õppenõukogu otsusega lähtudes lennu suurusest.

Õpilased, kes alustasid vene keele kui A-võõrkeele õppimist enne 1. septembrit 2023. a, õpivad B-võõrkeelena saksa keelt.

Õpilased, kes alustasid vene keele kui A-võõrkeele õppimist alates 1. septembrist 2023. a, õpivad B-võõrkeelena saksa keelt või prantsuse keelt. Õpilased saavad valida B-võõrkeeleks saksa keele või prantsuse keele vastavalt kooli võimalustele ja keelegrupi täituvusele.

Huvikoolidest teeb Kohila Mõisakool tihedat koostööd Miikaeli Ühenduse (edaspidi MÜ) Keeltekeskuse ja Arengukeskusega ning Kohila Kunstide kooliga. Koostöös MÜ Keeltekeskusega õpivad Kohila Mõisakooli õpilased alates I klassist inglise keelt süvatasandil.

Muusikakooli vastu võetud õpilasi võib vabastada koolimuusika tundidest tingimusel, et koolimuusika ainekava eesmärgid on muusikakooli kaudu saavutatavad. Sel juhul moodustub õpilase koolimuusika hinne muusikakooli hinnete (solfedžo, muusikalugu ja koorilaul) alusel. Muusikaõpe koolis toimub kahel tasandil: esimene tasand on tava muusikaõpe, teine tasand on süvendatud muusikaõpe. Õppesse on integreeritud ka kooride tegevus.

Kohila Mõisakoolis on rõhuasetus kunsti- ja käsitöö- ning muusikatundidel kui taastaval ja relaksatiivsel õppeosal, mille kaudu tagatakse õpilase kiire ja efektiivne puhkus paralleelselt õpetusliku osaga. Nende ainete tundide arv I ja II kooliastmes on seetõttu tavapärasest mõnevõrra suurem.

I-V klassi tüdrukutel on üks liikumistund asendatud võimalusel võimlemisega, poistel judoga. 8. ja 9. klassides toimub kahel perioodil liikumisõpetus seltskonnatantsu tundidena.

II ja III kooliastmes toimuvad vajadusel ja võimalusel matemaatika- ja võõrkeeltetunnid temporühmades.

Kohila Mõisakool kuulub Eesti Mõisakoolide Ühendusse ning Kohila mõis kooli tegutsemiskohana on oluline õpilaste kultuuritunnetuse kujunemisel.

Õpet võib korraldada ka väljaspool kooli ruume (sealhulgas kooliõues, looduses, muuseumides, raamatukogudes, arhiivides, keskkonnahariduskeskustes, ettevõtetes ja asutustes, kirikuhoonetes jm) ning virtuaalses õppekeskkonnas.

Vajadusel on koolil võimalik õppetöö ümber korraldada. Juhendatud distantsõpe tähendab, et toimuvad regulaarsed veebitunnid tunniplaani alusel. Kool korraldab iseseisva õppimise päevi, et toetada enastjuhtiva õppija kujunemist - õpilane korraldab oma tööd õpetaja antud ülesannete järgi.

Vajadusel, vanemate avalduse alusel ja osapoolte kokkuleppel toimub koduõpe.

Projekt-, õues- ja muuseumiõppe ning ekskursioonid ja õppekäigud planeerib õpetaja õppeaasta alguses ja lisab need kooli kalenderplaani, arvestusega, et need koos tavaõppega ei ületaks lubatud nädalakooormust ja toimuksid õppeaasta sees.

2.3. Tunnijaotusplaan klassiti ja õppeainete täismaht nädalatundides

Lisa 1. Tunnijaotusplaan tabelina.

Tabel näitab põhikooli õppe täismahtu Kohila Mõisakoolis. Individuaalse õppekava puhul võib õpilase tegelik tunnijaotus näidatust mõnevõrra erineda, seda siiski riiklikus õppekavas sätestatud minimaalse tundide arvu piirides. Hariduslike erivajadustega laste õppe puhul võib rakendada muudetud tunnijaotusplaani ja/või vähendatud õppekoormust, kuid mitte alla 20 õppetunni õppenädalas.

2.4. Õpilaste ja vanemate nõustamine

Õpilase arengu tagamiseks on ellu kutsutud pidev refleksioonisüsteem (sh uuringud), et leida iga õpilase jaoks sobivaim lahendus.

Ainepõhiselt annab iga õpetaja summeeritud eksperthinnangu viiepallisüsteemis:

- neljale akadeemilisele parameetrile:
 - akadeemiline tase antud aines,
 - võimekus antud aines,
 - omandamise tempo,
 - tööpanus;
- õpilase motivatsioonile antud aine põhjal:
 - huvi,
 - tahe;
- õpilase sotsiaalsele integreeritusele:
 - suhtumine teistesse,
 - teiste suhtumine temasse.

Eksperthinnangutes tagasisidestatakse õpilase arengu eripära esimestel kooliastmetel õpilase vanematele. Vanemates kooliastmetes kaasatakse õpilast, tema enesehindamise subjektiks kujunemise toetamiseks. Eksperthinnangute individuaalsetel tagasisidevestlustel vanematega

- pööratakse tähelepanu õpilase tugevustele ja/või tekkinud probleemidele,
- analüüsitakse nende põhjuseid ning koos püütakse leida neile lahendused,
- vahetatakse infot lapse käekäigu ja toimetuleku kohta.

Eksperthinnanguid viiakse läbi kaks korda aastas.

I, III, VI ja IX klassis viib koolipsühholoog õpilastega läbi arengudiagnostika. Arengudiagnostika uuringud viiakse läbi ka kooli astuda soovijatega.

Kui erineval teel (akadeemilise hindamise, eksperthinnangute ja uuringute) saadud tulemused ühtivad, tekib laiapõhjaline ja suhteliselt kindel alus, mis võimaldab õpilasel, lapsevanemal ja koolil võtta vastu õigeid otsuseid õppe individualiseerimisel.

2.5. Hariduslike erivajadustega õpilaste õppekorralduse põhimõtted ja tugiteenused

Hariduslike erivajadustega on õpilane, kelle eriline andekus, õpiraskused, terviserike, puue, käitumis- ja tundeeluhäired, pikemaajaline õppest eemal viibimine või kooli õppekeele ebapiisav valdamine toob kaasa vajaduse teha muudatusi või kohandusi õppe sisus, õppeprotsessis, õpikeskkonnas või taotletavates õpitulemustes.

Koolis toimib Tervisenõukogu¹, mille põhiülesandeks on õpilaste käekäigu jälgimine. Hariduslike erivajadustega õpilaste väljaselgitamine toimub tutvusuuringute, igapäevase õppetöö, konsultatsioonide kaudu eripedagoogi ja psühholoogiga, juhtumianalüüsi koosolekute, õpetajatevahelise kogemuste vahetuse ja arenguveestluste kaudu. Õpilase võimete ja annete arendamiseks selgitatakse välja õpilase individuaalsed õpivajadused, valitakse sobivad õppemeetodid või korraldatakse diferentseeritud õpet.

Hariduslike erivajadustega õpilaste õppe korraldamisse kaasatakse õpilase vanemad. Õpilaste toetamiseks teevad koostööd lapsevanemad, klassijuhataja, aineõpetajad ja erispetsialistid (logopeed, psühholoog, eripedagoog jt).

Vajadusel ja vahendite olemasolul korraldab KMK järgmisi õpiabi- ja toetusvõimalusi:

- parandusõpe (I ja II kooliastmes);
- individuaalne õppekava (õpiraskused, muukeelsus, andekus, pikemat aega õppest eemal viibimine);
- käitumise tugikava;
- koduõpe vanema soovil (koduõpe tervislikel põhjustel eeldab nõustamiskomisjoni vastavat otsust);
- psühholoogiline abi.

Kohila Mõisakool tagab õpilasele, kellel tekib ajutine mahajäämus tervislikel põhjustel eeldatavate õpitulemuste saavutamisel, täiendava pedagoogilise juhendamise väljaspool õppetunde.

¹ Tervisenõukogu roll kirjeldatakse hariduslike erivajadustega õpilaste õppekorralduse põhimõtteid ja tugiteenuste rakendamist käsitlevas korras.

Kui õpilase suutlikkus ühes või mitmes aines on klassi tasemest märkimisväärselt madalam või ka kõrgem, koostatakse talle vanema nõusolekul ja kooli otsusel individuaalne õppekava või -kavad. Individuaalse õppekava koostab aineõpetaja, keda vajadusel nõustab eripedagoog.

Individuaalses õppekavas võib sätestada erisusi õppekorralduses, õppesisus ning hindamises. Numbriliste hinnete asemel on II-VI klassis lubatud anda sõnalisi hinnanguid, kui see on individuaalses õppekavas fikseeritud.

Kui õppe maht on õpilasele selgelt ülejõukäiv, tuleb lapsevanemal või koolil pöörduda koolivälise nõustamiskomisjoni poole, kus otsustatakse, kas õpilasele tuleb koostada vähendatud õpitulemustega individuaalne ainekava või kas oleks vaja rakendada riikliku õppekava kohandusi.

Eriandekale õpilasele tagatakse individuaalse õppekava rakendamine ning vajadusel juhendavad teda peale aineõpetajate ka teised valdkonnaspetsialistid.

Andekate õpilaste juhendamisel teevad õpetajad koostööd ja kaasavad ka vanemaid, püüdes leida lapse jaoks sobiliku vormi eelduste kujundamisel võimeteks ning korraldatakse õpet tasemerühmades.

2.6. Hindamine

Hindamine on üks osa pedagoogilisest süsteemist. Kohila Mõisakoolis ei ole põhiprotsessina käsitletud mitte tulemusele suunatud õppimist, vaid lapse arengut. See tähendab, et ka hindamissüsteem ei saa keskenduda ainult õpitulemustele, vaid ta peab aitama seisukohta võtta lapse käekäigu ja arengu kohta tervikuna.

Hindamisel lähtutakse õpilast toetava (kujundava) hindamise põhimõtetest. Õpilast toetava hindamisena mõistetakse õppe kestel toimuvat hindamist, mille käigus analüüsitakse õpilase teadmisi, oskusi, hoiakuid, väärtushinnanguid ja käitumist, antakse tagasisidet õpilase seniste tulemuste ning vajakajäämistele kohta, innustatakse ja suunatakse õpilast edasisele õppimisele ning kavandatakse edasise õppimise eesmärgid ja teed. Õpilast toetav hindamine keskendub eelkõige õpilase arengu võrdlemisele tema varasemate saavutustega.

Õpitulemuste hindamine Kohila Mõisakoolis peab toetama lapse individuaalset arengut ja lähtuma talle võimetekohasest (vajadusel diferentseeritud) õppest nii, et lapse eeldused realiseeruksid võimeteks ning arenguraskused saaksid kompenseeritud.

Hindamine peab õpilasele ja tema vanematele andma õiget tagasisidet nii õpilase arengust kui tema õpingutest.

Õpetaja hindab õpilase teadmisi, oskusi, tööpanust jms. Hindamisega ei väljenda õpetaja oma suhtumist õpilasesse ega anna hinnangut õpilasele kui isiksusele.

2.6.1. Teadmiste hindamine kui tagasiside aine omandamisest

I klassis toimub hindamine sõnalisel kujul, sest selline hindamine on paindlikum laste kooliellu sisseelamiseks, valmistab lapsi sujuvalt ette numbriliseks hindamiseks ja loob lastele enam positiivseid emotsioone.

Alates II klassist hinnatakse aine omandamist hinnetega 1-5:

“1” – nõrk,

“2” – puudulik,

“3” – rahuldav,

“4” – hea,

“5” – väga hea.

Viiepallisüsteemis hinnatavate kirjalike tööde koostamisel ja hindamisel lähtutakse põhimõttest, et kui kasutatakse punktiarvestust ja õpetaja ei ole andnud teada teisiti, koostatakse tööd nii, et hindegaga “5” hinnatakse õpilast, kes on saavutanud 90–100% maksimaalsest võimalikust punktide arvust, hindegaga “4” 75–89%, hindegaga “3” 50–74%, hindegaga “2” 20–49% ning hindegaga “1” 0–19%.

Kui hindamisel tuvastatakse kõrvalise abi kasutamine või mahakirjutamine, võib kirjalikku või praktilist tööd, suulist vastust (esitust), praktilist tegevust või selle tulemust hinnata hindegas „nõrk” ning see ei kuulu järelevastamisele.

Vähemalt kaks korda õppeaastas antakse I ja II kooliastmes sõnaline hinnang õpitulemustest (eksperthinnangud ja kommentaarid) järgmistes ainetes: liikumisõpetuses, kunstiõpetuses, tehnoloogias, usuõpetuses, muusikas ja inimeseõpetuses.

Õpilase koolist lahkumisel või hiljemalt II kooliastme lõpul tuleb jooksva õppeaasta sõnalised hinnangud, mis on aluseks õpilase järgmisse klassi üleviimisel, teisendada hindekskaalasse.

III kooliastmes on kõikides ainetes eristav hindamine.

Diferentseeritult on lubatud hinnata:

- a) logopeedilise erivajadusega õpilast;
- b) õpilast, kelle erivajadusega kaasneb sekundaarne (ka ajutine) õpiraskus;
- c) õpilast, kelle puhul diferentseeritud hindamine on tema individuaalses ainekavas sätestatud.

Diferentseeritud hindamise skaala on järgmine:

“5” – õpilasel on kasutada liigendatud õppetekst ja jõukohastatud töökorraldused, mispuhul ta suudab planeerida oma tegevust, ei vaja pidevalt õpetaja juhendamist ning suudab õppeülesande vigadeta täita;

“4” – õpilasel on kasutada jõukohastatud õppetekst ja töökorraldused, ta vajab vähest pedagoogi osalust oma õppetöö planeerimisel ning suudab õppeülesande täita väiksemate eksimustega;

“3” – õpilasel on kasutada jõukohastatud õppetekst ja töökorraldused, ta vajab lisaselgitusi oma õppetöö (sh kontrolltöö) korraldamiseks ning suudab seejuures õppeülesande täita rahuldaval tasemel;

“2” – õpilane ei suuda õppeülesannet rahuldaval tasemel täita vaatamata jõukohastatud tekstile ja töökorraldustele ning õpetaja juhendamisele.

II-VI klassini on võimalik anda ka sõnalisi hinnanguid eeldusel, et see on fikseeritud individuaalses õppekavas.

2.6.2. Järelevastamine ja järeltööde sooritamise kord

Õpilasel on kohustus arvestuslik sooritamata töö järele vastata. Õpilasel on õigus puudulikult sooritatud arvestuslik töö järele vastata.

Järelevastamine toimub kokkuleppel, mõlemale osapoolale sobival ajal vähemalt kahe nädala jooksul hinde sisse kandmisest e-päevikusse, kõige hiljem kahe kuu jooksul. Mõjuvatel põhjustel on järelevastamise perioodi võimalik pikendada.

Kui õpilane ei ilmu kokkulepitud ajal järelevastamisele ega teata ka takistusest, on õpetajal õigus teistkordset järelevastamise võimalust mitte anda.

Sooritamata töö tähistatakse elektroonilises päevikus kokkulepitud mäkega “T” ehk tegemata. Kui tegemata töö ei ole järele tehtud kokkulepitud kuupäevaks, asendab õpetaja märke hindegaga “1”.

2.6.3. Kokkuvõttev hindamine

Kokkuvõttev hindamine on hinnete koondamine poolaastahinneteks ning poolaastahinnete koondamine aastahinneteks.

I klassi õpilase arengu hindamine toimub sõnalisel kujul. Tunnistus salvestub kooli andmebaasis, õpilasele väljastatakse paberkandjal koopia.

Vähemalt kaks korda õppeaastas antakse I ja II kooliastmes sõnaline hinnang õpitulemustest (eksperthinnangud ja kommentaarid) järgmistes ainetes: liikumisõpetuses, kunstiõpetuses, tehnoloogias, usuõpetuses, muusikas ja inimeseõpetuses.

Poolaasta- ja aastahinnetena kasutatakse loetletud ainetes märget A (arvestatud) või MA (mittearvestatud).

III kooliastmes on kõik poolaasta õpitulemused erinevates ainetes hinnatud eristavalt. Aine eripärast lähtuvalt on hindamise detailid kirjas õpetaja koostatud ainekaardil. Kokkuvõtval

hindamisel ei ole määravaks e-päeviku pakutav keskmine hinne. Hindamisel arvestab õpetaja arvestuslikke hindeid ja protsessihindeid.

Õpilase tööpanuse hindamisel võetakse aluseks eksperthinnangutel antud tööoskuste ja tahte näitajaid. Tööpanust hinnatakse skaalal “eeskujulik”, “hea”, “rahuldav” ja “mitterahuldav”.

Õpilase käitumise hindamisel peetakse oluliseks kooli kodukorra täitmist, üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnormide järgimist. Käitumise hindamisel peab lähtuma, et see toetaks õpilase formeerumist iseseisvaks, vabaks isiksuseks, kes on võimeline otsustama ja kandma vastutust. Hindamisel lähtutakse positiivse, [kindla distsipliini kontseptsioonist](#). Põhjuseta puudumine mõjutab käitumise hinnet. Käitumist hinnatakse hinnetega “eeskujulik”, “hea”, “rahuldav” ja “mitterahuldav”.

Õppeaasta lõpus saadud tunnistusel kajastuvad poolaasta- ja aastahinded ainete kaupa, samuti tööpanuse- ja käitumishinne aasta lõikes. Aastatunnistus kleebitakse õpilase õpinguraamatusse. Tunnistusega tutvumist kinnitavad nii klassijuhataja kui lapsevanem oma allkirjaga.

2.6.4. Hindamise vaidlustamise põhimõtted

Õpilasel on õigus küsida selgitusi enda hinnete kohta, pöördudes esmalt aineõpetaja või vajadusel klassijuhataja poole.

Õpilasel ja lapsevanemal on õigus kokkuvõtvaid hindeid vaidlustada kümne päeva jooksul pärast hinde väljapanemist võttes ühendust aineõpetajaga, kes selgitab hindamise põhimõtteid, korda ja kriteeriume ning põhjendab hinde õigsust. Soovitavalt osaleb ka klassijuhataja. Aineõpetaja vastab viie tööpäeva jooksul.

Aineõpetaja otsusega mittenõustumisel on õpilasel või lapsevanemal õigus pöörduda kooli juhtkonna poole. Kooli juhtkond vastab hiljemalt viie tööpäeva jooksul.

2.7. Järgmisse klassi üleviimine

Õpilasele, kelle poolaastahinne on „puudulik” või „nõrk” või “mittearvestatud” või kellele on antud samaväärne sõnaline hinnang või on jäetud hinne välja panemata, koostatakse selles õppeaines individuaalne õppekava või määratakse mõni muu tugisüsteem (nt parandusõpe, konsultatsioon jms), et aidata omandada nõutavad teadmised ja oskused.

Poolaastahinnete või -hinnangute alusel otsustab õppenõukogu, kas viia õpilane järgmisesse klassi, jätta täiendavale õppetööle või klassikursust kordama. Õpilaste järgmisesse klassi üleviimise otsus tehakse enne õppeperioodi lõppu.

Õpilane jäetakse täiendavale õppetööle õppeainetes, milles tulenevalt poolaastahinnetest või -hinnangutest tuleks välja panna aastahinne „puudulik” või „nõrk” või samaväärne sõnaline hinnang. Täiendavale õppetööle jätmise otsustab õppenõukogu enne õppeperioodi lõppu. Täiendava õppetöö raames täidab õpilane õpetaja vahetul juhendamisel spetsiaalseid õppeülesandeid, et omandada õppekavaga nõutavad teadmised ja oskused. Täiendav õppetöö viiakse läbi pärast õppeperioodi lõppu. Aastahinne või -hinnang pannakse välja pärast täiendava õppetöö lõppu, arvestades täiendava õppetöö tulemusi.

Õppenõukogu põhjendatud otsusega võib erandjuhul jätta õpilase klassikursust kordama, kui õpilasel on kolmes või enamas õppeaines aastahinne „puudulik” või „nõrk” või samaväärne sõnaline hinnang, täiendav õppetöö ei ole tulemusi andnud ning õppekavaga nõutavate õpitulemuste saavutamiseks ei ole otstarbekas rakendada individuaalset õppekava või muid koolis rakendatavaid tugisüsteeme. Õppenõukogu kaasab otsust tehes õpilase ja tema seadusliku esindaja ning kuulab ära tema arvamuse. Õppenõukogu otsuses peavad olema esile toodud kaalutlused, mille põhjal peetakse otstarbekaks jätta õpilane klassikursust kordama.

Õppenõukogu põhjendatud otsusega võib jätta klassikursust kordama õpilase, kellel on põhjendamata puudumiste tõttu kolmes või enamas õppeaines aastahinne „puudulik” või „nõrk” või samaväärne sõnaline hinnang. Õppenõukogu kaasab otsust tehes õpilase ja tema seadusliku esindaja ning kuulab ära tema arvamuse.

2.8. Kooli lõpetamine

Kohila Mõisakooli lõpetab õpilane, kelle kõik eksami- ja aastahinded on positiivsed ja kes on kolmandas kooliastmes sooritanud loovtöö. Aastahinded pannakse välja viiepallisüsteemis õppeaasta lõpuks. Põhikooli lõputunnistusele kantakse õpilase 9. klassi aastahinded ja nende ainete hinded, mida ta on eelnevates klassides õppekavajärgselt õppinud (nt loodusõpetus 7. klassis ning inimeseõpetus 8. klassis) ja loovtöö teema.

Põhikooli lõpetanuks võib õpilase või tema seadusliku esindaja kirjaliku avalduse alusel ja õppenõukogu otsusega pidada ning põhikooli lõputunnistuse anda õpilasele

- kellel on üks nõrk või puudulik eksamihinne või õppeaine viimane aastahinne;
- kellel on kahes õppeaines kummaski üks nõrk või puudulik eksamihinne või õppeaine viimane aastahinne.

Erandjuhtumid lahendatakse õppenõukogus seadusega ettenähtud korras. Haridusliku erivajadusega õpilasele, kelle individuaalne õppekava sätestab teistsugused nõuded võrreldes riikliku õppekavaga, on lõpetamise aluseks individuaalse õppekava õpitulemuste saavutatus. Haridusliku erivajadusega õpilasel on õigus sooritada põhikooli lõpueksamid eritingimustel (ühtsete küsimustega põhikooli lõpueksamitöö kohandamine, abivahendite kasutamine, koolieksam vms) vastavalt haridus- ja teadusministri määrusega kehtestatud lõpueksamite korraldamise tingimustele ja korrale.

3. Õpilaste ja õpetajate tunnustamine

Õpilaste tunnustamine:

- suuline kiitus;
- kirjalik kiitus päevikus ja/või elektroonilises päevikus;
- kiituskiri;
- kiituskiri koos auhinnaga.

“Kohila Mõisakooli õpilaste kiituskirjaga tunnustamise tingimused ja kord” on sätestatud õppenõukogu otsusega.

Õpetajate tunnustamine:

- suuline kiitus;
- täiendavate tööülesannete kompenseerimine vabas ajas (eeskätt koolivaheaegadel);
- individuaalne lisatasu silmapaistvate teadmiste, kogemuste, oskuste või võimekuse eest, ehk tasu nõutavast tulemuslikuma töö eest;
- preemia – ühekordne tasu töökohustuste silmapaistvalt hea täitmise või kauaaegse tööpanuse eest.

4. Karjääriõppe, sh karjääriinfo ja nõustamise korraldamine

Kool korraldab õpilaste ja vanemate teavitamist edasiõppimisvõimalustest ning tagab õpilastele karjääriteenuste (karjääriõpe, -info või -nõustamine) kättesaadavuse.

“Elukestev õpe ja karjääri kujundamine” on üks õppekava läbivatest teemadest ning seda käsitletakse õppetöös kõigis kolmes kooliastmes. Sellega seotud teemasid käsitletakse klassijuhatajatundides, klassivälises ühistegevuses, õppekäikudel ja spetsiaalsetes loengutes.

Selle teema õpetamisega taotletakse, et õpilane:

- teadvustab oma huvid, võimed, oskused, mis võimaldab adekvaatse enesehinnangu kujunemist ning konkreetsete karjääriplaanide tegemist;
- tutvub erinevate ametite/elukutsetega, saab teavet muutustest töömaailmas ning nendest lähtuvatest tulevikuproгноosidest;
- arendab oma õpioskusi, suhtlemisoskusi, meeskonna-ja infotöötlusoskusi jm, et kujundada valmisolek töömaailma sisenemiseks, elukestvaks õppimiseks ning karjääriotsuste tegemiseks.

Karjääriteenuse kaudu aidatakse õpilasel saada tuge, kui õpilane vajab abi või nõu:

- suuna või valikainete valikul;
- oma tuleviku ja karjääri planeerimisel;
- kui õpilane kahtleb oma valitud suuna sobivuses;
- oma õpingute ühildamisel töö või õppekavavälise tegevusega;
- statsionaarsest õppest mittestatsionaarsesse ülemineku kohta või kooli lõpetamiseks eksternina;
- individuaalsel õppekaval õppimise ja individuaalse õppekava taotlemise kohta;
- õppekavavälise tegevuse või õppimise otsimise kohta;
- eneseanalüüsi koostamisel;
- vestlusteks valmistumisel või gümnaasiumisse astumiseks.

Tegevuste läbiviimisel tehakse koostööd Kohila ettevõtete, kooli kogukonna ning Töötukassaga. Korraldatakse töövarjupäevi kõigis kooliastmetes vähemalt kord õppeaasta jooksul.

5. Üldpädevuste kujundamise põhimõtted

Riiklik õppekava kirjeldab üldpädevustena ainevaldkondade ja õppeainete üleseid pädevusi, mis on olulised inimeseks ja kodanikuks kasvamisel. Üldpädevused kujunevad kõigi õppeainete kaudu nii tunni- kui ka koolivälises tegevuses. Üldpädevuste kujunemist jälgivad ja suunavad õpetajad omavahelises koostöös ning kooli ja kodu koostöös. Kohila Mõisakoolis lähtume üldpädevuste kujundamisel kristlikust eetikast ja pärandist ning inimese käsitlest kristlikus traditsioonis, kus see on sõnastatud põhimõttena armasta oma ligimest nagu iseennast (Mt 22:39). See on ka kooli kodukorra juhtmõtteks.

Kultuuri- ja väärtuspädevus – suutlikkus hinnata inimsuhteid ja tegevusi üldkehtivate moraalinormide seisukohast; tajuda ja väärtustada oma seotust teiste inimestega, ühiskonnaga, loodusega, oma ja teiste maade ja rahvaste kultuuripärandiga ning nüüdiskultuuri sündmustega; väärtustada loomingut ja kujundada ilumeelt; hinnata üldinimlikke ja ühiskondlikke väärtusi, väärtustada inimlikku, kultuurilist ja looduslikku mitmekesisust; teadvustada oma väärtushinnanguid.

Sotsiaalne ja kodanikupädevuse kujundamisel lähtume sellest, et laps õpib eelkõige eeskuju kaudu ja see asetab õpetajale väga vastutusrikka rolli. Samas on laste kasvatamisel esmasteks vastutajateks vanemad ning see tähendab, et koostöö koduga loob võimaluse sotsiaalse ja kodanikupädevuse kujunemiseks.

Siia kuulub ka suutlikkus ennast teostada; toimida aktiivse, teadliku, abivalmi ja vastutustundliku kodanikuna ning toetada ühiskonna demokraatlikku arengut; teada ja järgida ühiskondlikke väärtusi ja norme; austada erinevate keskkondade reegleid ja ühiskondlikku mitmekesisust, religioonide ja rahvuste omapära; teha koostööd teiste inimestega erinevates situatsioonides; aktsepteerida inimeste ja nende väärtushinnangute erinevusi ning arvestada neid suhtlemisel.

Enesemääratluspädevuse kujundamise põhimõtted lähtuvad vajadusest abistada last adekvaatse minapildi ülesehitamisel. Siia kuulub suutlikkus mõista ja hinnata iseennast, oma nõrku ja tugevaid külgi; analüüsida oma käitumist erinevates olukordades; käituda ohutult ja järgida tervislikke eluviise; lahendada suhtlemisprobleeme.

Õpipädevuse kujundamise põhimõtteks on liikumine õpetamiselt õppimisele. Siia kuulub suutlikkus organiseerida õppekeskkonda individuaalselt ja rühmas ning hankida õppimiseks, hobideks, tervisekäitumiseks ja karjäärivalikuteks vajaminevat teavet; planeerida õppimist ja seda plaani järgida; kasutada õpitut erinevates olukordades ja probleeme lahendades; seostada omandatud teadmisi varemõpituga; analüüsida oma teadmisi ja oskusi, motiveeritust ja enesekindlust ning selle põhjal edasise õppimise vajadusi.

Suhtluspädevuse kujundamisel on põhimõtteks oskus elada kultuurikontekstis.

Siia kuulub suutlikkus ennast selgelt, asjakohaselt ja viisakalt väljendada nii emakeeles kui ka võõrkeeltes, arvestades olukordi ja mõistes suhtluspartnereid ning suhtlemise turvalisust; ennast esitleda, oma seisukohti esitada ja põhjendada; lugeda ning eristada ja mõista teabe- ja tarbetekste ning ilukirjandust; kirjutada eri liiki tekste, kasutades korrektset viitamist, kohaseid keelevahendeid ja sobivat stiili; väärtustada õigekeelsust ja väljendusrikast keelt ning kokkuleppel põhinevat suhtlemisviisi.

Matemaatika-, loodusteaduste ja tehnoloogiaalane pädevus kujuneb maailmas toimivate seaduspärasuste avastamisele innustamise läbi.

Siia kuulub suutlikkus kasutada matemaatikale omast keelt, sümboleid, meetodeid koolis ja igapäevaelus; suutlikkus kirjeldada ümbritsevat maailma loodusteaduslike mudelite ja mõõtmisvahendite abil ning teha tõenduspõhiseid otsuseid; mõista loodusteaduste ja tehnoloogia olulisust ja piiranguid; kasutada uusi tehnoloogiaid eesmärgipäraselt.

Ettevõtlikkuspädevuse kujundamisel on aluspõhimõtteks kaasinimesi austav suhtumine. Siia kuulub suutlikkus ideid luua ja ellu viia, kasutades omandatud teadmisi ja oskusi erinevates elu- ja tegevusvaldkondades; näha probleeme ja neis peituvaid võimalusi, aidata kaasa probleemide lahendamisele; seada eesmärgid, koostada plaane, neid tutvustada ja ellu viia; korraldada ühistegevusi ja neist osa võtta, näidata algatusvõimet ja vastutada tulemuste eest; reageerida loovalt, uuendusmeelselt ja paindlikult muutustele; võtta arukaid riske.

Digipädevuse kujundamisel on lähtepõhimõtteks arusaam, et digimaailm ei ole eesmärk, vaid vahend. Siia kuulub suutlikkus kasutada uuenevat digitehnoloogiat toimetulekuks kiiresti muutuvus ühiskonnas nii õppimisel, kodanikuna tegutsedes kui ka kogukondades suheldes;

leida ja säilitada digivahendite abil infot ning hinnata selle asjakohasust ja usaldusväärsust; osaleda digitaalses sisuloomes, sh tekstide, piltide, multimeediumide loomisel ja kasutamisel; kasutada probleemilahenduseks sobivaid digivahendeid ja võtteid, suhelda ja teha koostööd erinevates digikeskkondades; olla teadlik digikeskkonna ohtudest ning osata kaitsta oma privaatsust, isikuandmeid ja digitaalset identiteeti; järgida digikeskkonnas samu moraali- ja väärtuspõhimõtteid nagu igapäevaelus.

6. Läbivad teemad ja nende käsitlemine

Läbivad teemad on üld- ja valdkonnapädevuste, õppeainete ja ainevaldkondade lõimingu vahendiks ning neid arvestatakse koolikeskkonna kujundamisel. Läbivad teemad on aineülesed ja käsitlevad ühiskonnas tähtsustatud valdkondi ning võimaldavad luua ettekujutuse ühiskonna kui terviku arengust, toetades õpilase suutlikkust oma teadmisi erinevates olukordades rakendada.

Läbivate teemade õpe realiseerub eelkõige:

õppekeskkonna korralduses – kooli vaimse, sotsiaalse ja füüsilise õppekeskkonna kujundamisel arvestatakse läbivate teemade sisu ja eesmärgi;

aineõppes – läbivatest teemadest lähtudes tuuakse aineõppesse sobivad teemakäsitlemised, näited ja meetodid, viiakse koos läbi aineülesed, klassidevahelisi ja ülekoolilisi projekte. Õppeainete roll läbiva teema õppes on lähtuvalt õppeaine taotlustest ja õppesisust erinev, olenevalt sellest, kui tihe on ainevaldkonna seos läbiva teemaga;

valikainete valikul – valikained toetavad läbivate teemade taotlusi;

läbivatest teemadest lähtuvas või õppeaineid lõimivas loovtöös – õpilased võivad läbivast teemast lähtuda selle loovtöö valikul, mida tehakse kas iseseisvalt või rühmatööna;

korraldades võimaluse korral koostöös kooli pidaja, paikkonna asutuste ja ettevõtete, teiste õppe- ja kultuuriasutuste ning kodanikuühendustega **klassivälist õppetegevust ja huviringide tegevust ning osaledes maakondlikes, üle-eestilistes ja rahvusvahelistes projektides.**

Õpetuses ja kasvatuses käsitletavat läbivad teemad:

Elukestev õpe ja karjääri kujundamine – taotletakse õpilase kujunemist isiksuseks, kes on valmis õppima kogu elu, täitma erinevaid rolle muutuvast õpi-, elu- ja töökeskkonnas ning kujundama oma elu teadlike otsuste kaudu, sealhulgas tegema mõistlikke kutsevalikuid.

Selle teema käsitlemisel I kooliastmes aidatakse õpilasel abil kujundada ning õppida tundma ennast ja lähiümbruse töömaailma, tuginedes õpilase kogemustele igapäevaelust. Õpilasele tutvustatakse erinevaid tegevusalasid ja ameteid, nende olulisust ning omavahelisi seoseid.

Läbiva teema käsitlemine II kooliastmes keskendub õpilase sotsiaalsetele ja toimetulekuoskustele, oma huvide ja võimete tundmaõppimisele ning arendamisele. Eesmärk on aidata õpilasel kujundada põhilisi õpioskusi, empaatiavõimet ning suhtlemis- ja

enesekontrollioskusi. Õpilasele tutvustatakse erinevaid elukutseid ja töid ning nende seost inimeste individuaalsete eelduste ja huvidega.

Läbiva teema käsitlemine III kooliastmes keskendub õpilase võimete, huvide, vajaduste ja hoiakute teadvustamisele, kujundatakse iseseisva õppimise oskus, mis on oluline alus elukestva õppe harjumuste ja hoiakute omandamisel. Õpilasi juhatakse mõtlema oma võimalikele tulevastele tegevusvaldkondadele ning arutlema, millised eeldused ja võimalused on neil olemas, et oma soove ellu viia. Erinevate õppetegevuste kaudu võimaldatakse õpilasel saada ülevaade tööturu üldisest olukorrast ja tuleviku prognoosidest, erinevatest töödest eri tegevusvaldkondades ameti- ja kutsealadel ning kasutada seda infot nii tulevase õpitava eriala valimisel kui pikemaajalisel karjääri planeerimisel.

Erinevate ametite ja elukutsete tutvustamisel pööratakse tähelepanu töö iseloomule, töökeskkonnale, töötingimustele, vajalikele teadmistele, oskustele ja isikuomadustele. Tähtis on käsitleda töö ja kutsega seotud stereotüüpseid suhtumisi kriitiliselt, et need ei muutuks õpilase tulevikuväljavaadete piirajateks. Õpilasi teavitatakse erinevatest tööharjutamise võimalustest ning julgustatakse neid kasutama. Õpilasele vahendatakse teavet edasiõppimisvõimaluste kohta ning luuakse võimalus kasutada karjääriteenuseid (karjääriõpe, -info ja -nõustamine) ning omandada karjääriplaani koostamiseks valikud teadmised ja oskused.

Keskkond ja jätkusuutlik areng – taotletakse õpilase kujunemist sotsiaalselt aktiivseks, vastutustundlikuks ja keskkonnateadlikuks inimeseks, kes hoiab ja kaitseb keskkonda ning väärtustades jätkusuutlikkust, on valmis leidma lahendusi keskkonna- ja inimarengu küsimustele.

Läbiva teema „Keskkond ja jätkusuutlik areng“ käsitlemine I kooliastmes tugineb õpilase kogemustele, igapäevaelu nähtustele, looduse vahetule kogemisele ja selle toimimise uurimisele jõukohaste vahenditega. Õppe ja kasvatuse kaudu taotletakse õpilase keskkonnataju kujunemist, pööratakse tähelepanu kodu- ja kooliümbruse keskkonnaküsimustele ning tegutemisviisidele, mille abil on keskkonnaprobleeme võimalik praktiliselt ära hoida ja lahendada.

Läbiva teema käsitlemine II kooliastmes keskendub peamiselt koduümbruse ja Eesti keskkonnaprobleemide käsitlemisele. Arendatakse tahet osaleda keskkonnaprobleemide ärahoidmises ja lahendamises ning kujundatakse keskkonnaalast otsustamisoskust.

Arendatakse säästvat suhtumist ümbritsevasse ja elukeskkonna väärtustamist, õpitakse teadvustama end tarbijana ning toimima keskkonda hoidvalt.

Läbiva teema käsitlemine III kooliastmes keskendub kohalike ning globaalsete keskkonna- ja inimarenguprobleemide käsitlemisele. Eesmärk on kujundada arusaama loodusest kui terviksüsteemist, looduskeskkonna haprusest ning inimese sõltuvusest loodusvaradest ja -ressurssidest.

Õppemeetoditest on kesksel kohal aktiivõppemeetodid, rühmatööd, juhtumiuuringud, arutelud ning rollimängud. Õpitavad teadmised, oskused ja hoiakud loovad eeldused vastutustundliku ning säästva suhtumise kujunemiseks oma elukeskkonda ning eetiliste, moraalsete ja esteetiliste aspektide arvestamiseks igapäevaelu probleemide lahendamisel.

Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus – taotletakse õpilase kujunemist aktiivseks ning vastutustundlikuks kogukonna- ja ühiskonnaliikmeks, kes mõistab ühiskonna toimimise põhimõtteid ja mehhanisme ning kodanikualgatuse tähtsust, tunneb end ühiskonnaliikmena ning toetub oma tegevuses riigi kultuurilistele traditsioonidele ja arengusuundadele.

Läbiva teema „Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus“ käsitlemisel I kooliastmes on keskne saada koostöö ja ühiste otsuste tegemise kogemusi. Selle viisid on õpilaste vabatahtlik tegevus, nt talgutöö, ühisürituste korraldamine vms. Õpilasele tutvustatakse piirkonna olulisi ettevõtteid, noorteühinguid ja teisi vabatahtlikke organisatsioone või huvirühmi, kes korraldavad kogukonnas üldkasulikke tegevusi, milles õpilased saavad osaleda.

Läbiva teema käsitlemisel II kooliastmes on oluline toetada õpilase initsiatiivi ning pakkuda talle võimalusi ja abi ühisalgatusteks. Õpilasi innustatakse iseseisvalt tegutsema ühise eesmärgi nimel ning võtma sellega kaasnevat vastutust ja kohustusi. Oluline on suunata õpilasi leidma jõukohastele probleemidele loomingulisi lahendusi ning aidata neil kogeda koos tegutsemise kasulikkust ja vajalikkust.

Läbiva teema käsitlemine III kooliastmes keskendub ühiskonna eri sektorite (avaliku, tulundus- ja mittetulundussektori) toimimisele ning nende seostele. Tähtsal kohal on riigi demokraatliku valitsemise korraldus ning üksikisiku või huvirühma osalemis- ja mõjutamisvõimalused kohaliku ja ühiskonna tasandi otsuste tegemisel. Kodanikualgatuse ning vabatahtlikuna tegutsemise mõistmiseks ja motiveerimiseks ning ettevõtlikkuse arendamiseks tutvustatakse õpilasele võimalusi osaleda tegevustes paikkonna hüvanguks ning teda julgustatakse neis tegevustes osalema.

Kultuuriline identiteet – taotletakse õpilase kujunemist kultuuriteadlikuks inimeseks, kes mõistab kultuuri osa inimeste mõtte- ja käitumislaidi kujundajana ning kultuuride muutumist ajaloo vältel, kellel on ettekujutus kultuuride mitmekesisusest ja kultuuriga määratud elupraktikate eripärast ning kes väärtustab omakultuuri ja kultuurilist mitmekesisust ning on kultuuriliselt salliv ja koostööaldis.

Läbiva teema “Kultuuriline identiteet” käsitlemisel I-II kooliastmes pakutakse õpilasele võimalust saada osa eesti kiriklikust ja pärimuskultuurist. Õpilasel aidatakse jõuda arusaamiseni, et teatud tavad ja kombed on omased teatud kultuurile. Õppe ja kasvatusel kujundatakse eesti kultuuriruumis üldiselt tunnustatud käitumisharjumusi. Õpilaste erinevaid kogemusi kokku viies saavutatakse üldpilt oma kultuurist ja selle kokkupuudetel teiste kultuuridega.

Läbiva teema käsitlemisel II kooliastmes on tähtis kujundada positiivseid hoiakuid erinevate kultuuride ja inimeste suhtes ning vältida eelarvamusliku suhtumise kujunemist. Õpitakse respektierima erisusi ja hindama neid kui kultuurilist mitmekesisust ning kultuuride vastastikuse rikastamise vahendit. Õppes ja kasvatuses leitakse võimalusi, kus õppija saab rakendada oma teadmisi ja oskusi omakultuuri tutvustamiseks näiteks koolide ja rahvusvaheliste projektide kaudu.

Läbiva teema käsitlemisel III kooliastmes on keskne aidata õpilasel mõista, et omaenda tugev kultuuriline identiteet toetab teda teistes kultuurides orienteerumisel. Õpilasele pakutakse erinevaid võimalusi omandada kogemusi ning süvendada teadmisi teistest kultuuridest, saada elamusi erinevatest kunsti- ja kultuurivaldkondadest, sealhulgas võimalust kaasa lüüa kohalike kultuurisündmuste ettevalmistamises ja läbiviimises.

Teabekeskkond ja meedia kasutus – taotletakse õpilase kujunemist teabeteadlikuks inimeseks, kes tajub ja teadvustab ümbritsevat teabekeskkonda, suudab seda kriitiliselt analüüsida ning toimida selles oma eesmärkide ja ühiskonnas omaksvõetud kommunikatsioonieetika järgi.

Läbiva teema „Teabekeskkond ja meedia kasutus” käsitlemisel I-II kooliastmes on keskmes õpilase igapäevane teabekeskkond. Õpetaja abil ja kaaslaste toel harjutakse kirjeldama oma tegevust teabekeskonnas. Õpilane õpib mõistma temale suunatud teadete suhtluseesmärki

ning eristama olulisi teateid ebaolulistest. Samuti harjub õpilane mõistma, millised seaduspärasused kehtivad privaatses ja millised avalikus ruumis, sealhulgas internetis.

Läbiva teema rõhuasetused toetavad I kooliastmes inimeseõpetuse, emakeele ning teiste õppeainete kaudu toimuvat suhtlemisoskuste kujundamist. Õpilase eakohast meediakasutust arvestades pööratakse rohkem tähelepanu visuaalsele meediale ning visuaalse teksti analüüsile.

Läbiva teema käsitlemisel II kooliastmes on käsitlemise keskmes avalikus ja privaatses ruumis toimimise seaduspärasused ning põhiliste kommunikatsiooniformaatide tundmaõppimine. Õpilane harjub internetis liikudes eristama avalikku ja isiklikku sfääri ning valima selle põhjal õiget suhtlusviisi. Teise kooliastme jooksul harjutakse lugema ja kuulama uudist kui üht ajakirjanduse põhilist tekstiliiki, hindama selle kvaliteeti ning tuvastama uudises puuduvat teavet.

Läbiva teema käsitlemisel III kooliastmes õpitakse mõistma ja analüüsima meedia rolle ühiskonnas, sealhulgas majanduselus, ning kasutama meediat teabeallikana. Senisest olulisemaks muutub teabe usaldusväärsuse kriitiline hindamine, kuna õpilane hakkab leitud teavet järjest rohkem kasutama isiklike otsuste tegemiseks (nt õppimisvõimalusi valides). Õpetus ja kasvatus tööab aitavad õpilasel mõista internetis leiduvaid võimalusi ja ohte ning ennast ja oma privaatsust kaitsta; iseseisev teabeotsing muutub õpilasele harjumuspäraseks. Läbiva teema käsitlemine loob võimalused analüüsida meediaga seotud probleematilisi olukordi (eraellu sekkumine, väärteabe edastamine, huvide kahjustamine, kallutatud teabe edastamine vms).

Tehnoloogia ja innovatsioon – taotletakse õpilase kujunemist uuendusaltiks ja nüüdisaegseid tehnoloogiaid eesmärgipäraselt kasutada oskavaks inimeseks, kes tuleb toime kiiresti muutuvast tehnoloogilises elu-, õpi- ja töökeskkonnas. I ja II kooliastmes kujundatakse välja eeldused edasiseks edukaks arvutikasutamiseks, nii et õpilane suudab ennast juhtida arvutimaailmas.

Läbiva teema „Tehnoloogia ja innovatsioon“ käsitlemisel I kooliastmes õpitakse tundma infotehnoloogia kasutamise põhivõtteid. Soovitatav on kasutada eelkõige frontaalset õpetamismeetodit ning mängulisi arvutiprogramme. Tehnoloogia rakendamise võimalusi mitmekesistatakse foto või video tegemise ning mudelite ja makettide meisterdamise integreerimise kaudu õppetegevusse.

Läbiva teema käsitlemine II kooliastmes põhineb eelkõige kooli ja õppetööga seonduvatel praktilistel ülesannetel, mis eeldavad tehnoloogia rakendamist erinevates ainetundides või huvitegevuses. Arvutipõhises õppes on soovitatav kasutada rühmatööd ja aktiivõppemeetodeid.

Läbiva teema käsitlemine III kooliastmes kujundab IKT rakendamise pädevusi igapäevaelus ja õpingutes. Nende pädevuste kujundamiseks tuleb erinevate õppeainete õpetajatel lõimida oma ainetundidesse IKT rakendamisel põhinevaid meetodeid ja töövõtteid.

Tervis ja ohutus – taotletakse õpilase kujunemist vaimselt, emotsionaalselt, sotsiaalselt ja füüsiliselt terveks ühiskonnaliikmeks, kes on võimeline järgima tervislikku eluviisi, käituma turvaliselt ning kaasa aitama tervist edendava turvalise keskkonna kujundamisele.

Läbiva teema „Tervis ja ohutus“ käsitlemisel I kooliastmes pannakse rõhk tervislike ja ohutute käitumisviiside kujundamisele. Õppija omandab eakohased teadmised ja oskused seonduvalt nii tervise füüsilise, vaimse, emotsionaalse kui sotsiaalse tervise aspektiga ning kujuneb tervist väärtustav hoiak. Õpilane mõistab ohu olemust ja selle tekkepõhjusti oma igapäevases keskkonnas ning omandab oskused käituda ohutult ja turvaliselt. Õppemeetoditest on rõhk jutustustel, aruteludel, rühmatöödel, demonstratsioonidel, rollimängudel ja käitumise modelleerimisel. Teema käsitlemiseks kaasatakse oma ala professionaale.

Läbiva teema „Tervis ja ohutus“ käsitlemisel II kooliastmes pööratakse teadmiste ja oskuste kujundamise kõrval tähelepanu eelkõige vastavasisuliste väärtushinnangute kujundamisele, õpetuse elulähedusele ja levinuma riskikäitumise ärahoidmisele (käitumine, millega kaasnevad nt vigastused, ohu tekkimine, alkoholi jt uimastite kuritarvitamine, suitsetamine, seksuaalne riskikäitumine, ebatervislik toitumine, vähene kehaline aktiivsus ja kehaline ülekoormus). Õppemeetoditest sobivad aktiivõppemeetodid, arutelu, rühmatöö, rollimängud ja demonstratsioonid. Õppetööd ainetundides saavad täiendada noortelt noortele metoodikal põhinevad tunnivälised projektid.

Läbiva teema käsitlemisel III kooliastmes pööratakse tähelepanu tervist ja ohutust väärtustavate hoiakute kujundamisele ning tervisliku ja ohutu käitumise oskuste arendamisele. Õppemeetoditest on kesksel kohal aktiivõppemeetodid, diskussioon, juhtumianalüüsid, rühmatöö, uurimisprojektid ja rollimängud. Tähtsal kohal on ka õpilastega korraldatavad

klassivälised ennetusprogrammid ning õpilaste maksimaalne kaasamine tervist edendavatesse ja ümbritseva turvalisust suurendavatesse tegevustesse.

Väärtused ja kõlblus – taotletakse õpilase kujunemist vooruslikuks inimeseks, kes järgib oma südametunnistust, tunneb ja austab kristlikke väärtusi ja traditsioone, tunneb ühiskonnas üldtunnustatud väärtusi ja kõlbluspõhimõtteid, järgib neid koolis ja väljaspool kooli, ei jää ükskõikseks, kui neid eiratakse, ning sekkub vajaduse korral oma võimaluste piires.

Läbiva teema „Väärtused ja kõlblus“ käsitlemisel I kooliastmes on rõhk iseenda tundmaõppimisel, heade kommete omandamisel ja sellise klassikollektiivi kujundamisel, kus peetakse oluliseks kristlikust eetikast lähtuvaid käitumisnorme, õiglust, ausust, hoolivust, sallivust, inimväärikust, lugupidamist enda ja teiste vastu, lubaduste pidamist, demokraatlikku osalemist ja enda kultuuripärandi austamist. Õppemeetoditest on esikohal töö jutustustega, rollimängud, arutelud ja õpetaja selgitused, mille vältel õpitakse oma kogemusi teadvustama ning oma tegutsemist jälgima ja reflekteerima.

Läbiva teema käsitlemisega II kooliastmes teadvustatakse ja mõtestatakse kõlbelisi norme ning kujundatakse sallivust ja lugupidamist erinevate inimeste vastu. Erinevaid vaatenurki pakkuva käsitluse kaudu taotletakse õpilase isiklike seisukohtade kujunemist humanistlike kõlbeliste normide taustal. Õpilase mõttearendustesse tuleks suhtuda paindlikult, jättes õpilasele võimaluse säilitada oma arvamusi. Õppemeetoditest on kesksel kohal lugude analüüs, aktiivõppemeetodid, rühmatöö, konfliktsete juhtumite arutelu ning rollimängud. Õppevara kaudu tutvustatakse õpilasele positiivseid kõlbelisi eeskujusid ja ideaale. Igapäevases koolielus pakutakse võimalusi rakendada omandatud teadmisi.

Läbiva teema käsitlemine III kooliastmes toob selgemalt esile väärtushinnangute ja kõlbeliste normide ühiskondliku ning ajaloolis-kultuurilise mõõtme. Erinevate maailmavaadete ja religioonide tutvustamisega (ajaloos ning tänapäeval) toetatakse sallivuse ja lugupidava suhtumise ning maailmavaatelistes küsimustes orienteerumise oskuste kujunemist. Eri allikatest teabe kogumisega, erinevates õppeainetes käsitletu ning kogemuste põhjal juhitakse õpilasi arutlema väärtuste ja kõlbelisuse teemade üle, võrdlema erinevaid seisukohti ja põhjendama oma seisukohti, pidades silmas eelarvamusteta, taktitundelist, avatud ja lugupidavat suhtumist erinevatesse arusaamadesse. Sobilik on teha uurimisprojekte, mis võimaldavad käsitleda küsimusi sügavamalt ja mitmekülgsemalt.

7. III kooliastme loovtöö temaatika valiku, juhendamise, töö koostamise ja hindamise kord

Loovtöö koostamine on juhendatud protsess.

Loovtöö koostamisel tuleb lähtuda läbivatest teemadest või valdkondlikust lõimimisest.

Loovtöökaks võib olla uurimus; projekt; õpilasfirma; kujutava kunsti, käsitöö, muusika-, kirjandus-, või koreograafiline teos või teose analüüs, näitus või kontsert; film; õppematerjal; käsiraamat; sündmuse korraldamine või muu taoline.

Loovtöö võib sooritada nii individuaalselt kui mõjuvalt põhjendatuna paaris- või rühmatööna.

Viimasel juhul tehakse koos töö praktiline osa ning kirjaliku osa esitab iga õpilane eraldi.

Loovtöö teema otsustab õpilane koostöös aineõpetaja ja/või klassijuhatajaga.

Loovtöö juhendajateks on üldjuhul Kohila Mõisakooli õpetajad või lapsevanemad.

Loovtööde läbiviimise ja esitlemise ajakava korraldab loovtööde koordineerija.

8. klassi I perioodi lõpuks valivad õpilased sobiva loovtöö teema. Loovtöö esitatakse komisjonile ja retsensentidele tutvumiseks vähemalt üks nädal enne kaitsmist. Kaitsmise kuupäev antakse teada iga kooliaasta III perioodi alguses.

Loovtöö sooritatakse põhikooli 8. klassi lõpuks. Kaitsmisel annavad komisjoni liikmed loovtööle hinnangu sisu (sh mõte/idee), vormistuse, tööpanuse ja esitluse osas skaalal suurepärase/hea/rahuldav/mitterahuldav. Loovtöö teema märgitakse põhikooli lõputunnistusele. Loovtööd hinnatakse kokkuvõtlikult mittearvestatava (arvestatud/mittearvestatud) hindamise alustel.

Selleks, et õpilasel tekiks ettekujutus 8. klassi loovtööst ja selle koostamisest, teevad 6. klassi õpilased analoogse vähendatud mahus loovtöö.

Loovtöö juhendamise, vormistamise ja hindamise korra kinnitab direktor.

8. Õpetajate koostöö ja töö planeerimise põhimõtted

Õpetajad teevad koostööd lähtudes pedagoogilises kontseptsioonis sõnastatud *Codex Magistris*: <http://www.vhk.ee/juhtimine/pedagoogiline-kontseptsioon.pdf>

Õpetajad teevad koostööd nii ainerühmades kui nende üleselt. Vajadusel leitakse kooliväliseid partnereid koostöös koolipidajaga.

Õpetajad koostavad kooli õppekava üldosa ja ainekava alusel ainekaardi, mis on õppe planeerimise aluseks ja mida õpetaja korrigeerib vastavalt vajadusele. Õpetaja ainekaart kajastab õppe sisu (teema, alateema, põhimõisted), ajakulu, õpitulemusi, õppetegevusi (õppekäigud, projektid, meetodid), hindamise kriteeriumeid, sisaldab viiteid õppematerjalidele ning lõimingut ainevaldkondadega.

Igal aineõpetajal on nädalas kindel konsultatsiooniaeg (üks akadeemiline tund), et õpilasi abistada ja juhendada, millest õpilasi ja lapsevanemaid teavitatakse Stuudiumi kaudu.

9. Ülekooliliste ja koolidevaheliste projektide kavandamise põhimõtted

Ülekooliliste ja koolidevaheliste projektide kavandamisel lähtutakse Kohila Mõisakooli põhieesmärkidest, traditsioonidest ja õppe- ja kasvatusesmärkidest. Projektide abil saavutatakse õppe lõimimine ning läbivate teemade õppe realiseerumine koostöös kooli pidaja, asutuste ja ettevõtete, teiste õppe- ja kultuuriasutuste ning kodanikuühendustega.

Ülekoolilised ja koolidevahelised projektid:

- peavad olema kooskõlas kooli õppekava õpitulemustega;
- ei tohi vastuollu minna kristlike põhitõdedega;
- kavandatakse enne õppeaasta algust;
- kajastatakse kooli üldtööplaanis.

Projekte võivad algatada õpetajad, õpilasesinduse liikmed, nõukogu liikmed, koostööpartnerid.

10. Õppekava täitmine ning selle muutmise kord

Õppekava täitmist jälgib iga aineõpetaja oma aine lõikes ja see peegeldub ainekaardil e-päevikus.

Kooli juhtkond koostöös aineseksioonide juhatajatega peab jälgima ainekavade sobivust ning algatab nende muutmise või täiendamise vastavalt vajadusele.

Õppekava muutmisel osalevad kõik kooli õpetajad.

AINEKAVAD

Ainekavad on esitatud ainevaldkondade kaupa eraldi dokumentidena.

Lisa 1. Tunnijaotusplaan.

Lisa 2. [Ainevaldkond “Keel ja kirjandus”](#).

Lisa 3. [Ainevaldkond “Liikumisõpetus”](#).

Lisa 4. [Ainevaldkond “Kunstiained”](#).

Lisa 5. [Ainevaldkond “Loodusained”](#).

Lisa 6. [Ainevaldkond “Matemaatika”](#).

Lisa 7. [Ainevaldkond “Sotsiaallained”](#).

Lisa 8. [Ainevaldkond “Tehnoloogia”](#).

Lisa 9. [Ainevaldkond “Võõrkeeled”](#).